

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3679/2022
29.06.2023 године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ахмет Хоџић, адвокат из ..., против туженог ПТК „Панонија“ а.д. Панонија, чији је пуномоћник Светлана Радовић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости одлуке, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2795/21 од 22.11.2021. године, у седници већа одржаној 29.06.2023 године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2795/21 од 22.11.2021. године тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П1 16/21 од 15.09.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена ПТК „Панонија“ а.д. Панонија да тужиоцу АА из ... исплати на име трошка ревизијског поступка износ од 33.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П1 16/21 од 15.09.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца у целости и утврђено је да је ништаво решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 16.07.2018. године и да исто не производи правно дејство. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 328.700,00 динара у року од осам дана од дана правноснажности пресуде, а у случају доцње са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2795/21 од 22.11.2021. године, усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништаво решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 16.07.2018. године и да исто не производи правно дејство. Иста пресуда је преиначена и у делу одлуке о трошковима тако што је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка одбијен а тужилац обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 114.750,00 динара, са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио за састав ревизије.

Испитујући побијану другостепену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Друге битне повреде поступка се не истичу.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог број .. од 16.07.2018. године тужиоцу, који је обављао послове ..., отказан је уговор о раду од 10.02.2015. године због кривице за учињену повреду радне обавезе из члана 136. став 1. тач. 23. и 24. Колективног уговора туженог који се састоји у неоправданом изостајању са рада у укупном узаступно три радна дана, односно у неоправданом изостајању са рада највише пет радних дана са прекидима у току године и то тако што је неоправдано изостао са рада почев од 08.05.2018. до 18.05.2018. године (укупно девет радних дана) као и због понашања запосленог које се огледа у дужем непрекидном одсуствовању са рада без воље и намере да се то оправда и да се у том циљу комуницира са послодавцем, а на основу којих се сходно члану 125. став 3. тачка 8. Колективног уговора послодавца утврђује да тужилац није поштовао радну дисциплину прописану актом послодавца, односно да је његово понашање такво, да не може да настави даљи рад код послодавца, овде туженог.

Доношењу решења о отказу уговора о раду претходило је упозорење о постојању разлога за отказ уговора из истих разлога на основу којих је донето решење. На упозорење се тужилац изјаснио 04.07.2008. године, наводећи да није неоправдано изостао са посла већ да је тешко болестан, што је познато и његовим претпостављенима. У лекарским извештајима за тужиоца наведено је да су код њега присутни срчани проблеми и болест дисајних путева, да је 04.05.2009. године добио повреду на раду у виду прелома тела дванаестогрудног пршљена, да је решењем Националне службе за запошљавање 12.04.2011. године код тужиоца утврђен статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима, да је у лекарским извештајима наведено да тужилац има проблема са кичмом и да због болова не сме дуже стајати или седети.

Тужилац је по занимању Код туженог је запослен више од 30 година а у периоду од око 10 година пре отказа уговора о раду, често је био на боловању. Потврде о привременој спречености за рад редовно је предавао послодавцу – туженом, или их је слао по сестри ББ, јер није био у могућности да се креће, због погоршаног здравственог стања. Тужилац живи сам а пре отказа уговора о раду био је лежећи болесник.

У налазу вештака медицинске струке од 12.07.2021. године наведене су болести од којих је тужилац боловао у периоду од 08.05.2018. до 18.05.2018. године, да су све

болести хроничне, да су биле присутне код тужиоца више година пре овог периода, као и у овом периоду а након тога уз појаву далеко тежих болести крајем 2019. и 2020. године. У периоду од 08.05.2018. до 18.05.2018. године посебно су биле изражене болести везане за срце и крвне судове и дисајне органе. По мишљењу вештака медицинске струке, тужилац није био психофизички способан, односно био је неспособан за рад на свом радном месту у периоду од 08.05.2018. до 18.05.2018. године с тим да на основу расположиве медицинске документације, тужилац формално није био привремено неспособан за рад, односно, формално није био на боловању.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, јер одсуство тужиоца са посла у дане који су му стављени на терет у решењу о отказу није било неоправдано, што је утврђено на основу налаза и мишљења вештака. Како оправданост одсуства значи да нема скривљене радње повреде радне обавезе која је тужиоцу стављена на терет, то нису по оцени првостепеног суда били испуњени услови за отказ уговора о раду тужиоца због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 136. став 1. тач. 23. и 24. Колективног уговора туженог.

Другостепени суд је прихватио оцену првостепеног суда да се оправданост одсуства са посла због здравственог стања, не оцењује према формалним већ према стварним разлозима, па како је у конкретном случају утврђено да је стварни разлог одсуства са посла тужиоца у спорном периоду била болест због које је био неспособан за рад, закључио је да је у том периоду тужилац био оправдано одсутан са посла те му се није могао отказати уговор о раду из разлога неоправданог изостанка са рада у наведеном периоду. Међутим, по оцени другостепеног суда, постојао је други отказни разлог наведен у решењу о отказу а то је да код тужиоца није постојала воља и намера да комуницира са послодавцем у циљу постизања договора у вези одсуства са рада у том периоду, те да овакво понашање представља непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца због чега је понашање тужиоца такво да не може да настави даљи рад код туженог. Из тих разлога преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени ревизијског суда, одлука другостепеног суда је донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, Закон о раду у члану 179 став 3 (Сл. гласник РС 24/05...75/14) прописује да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање, између осталог (тачка 8) и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Имајући у виду све околности овог случаја, дуго боловање тужиоца, начин достављања дознака и чињеницу да су сви запослени, као и руководилац тужиоца знали о разлозима недоласка тужиоца на рад а посебно имајући у виду здравствено стање тужиоца, по оцени Врховног суда у конкретном случају се не ради се о понашању које је такво, да тужилац не може да настави рад код туженог односно не представља непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца. Осим тога, овакво понашање већ је било предмет оцене код утврђивања постојања повреде радне дисциплине недостављање потврде о привременој спречености за рад, па се исто

понашање не може користити као основ за повреду друге радне обавезе или повреду радне дисциплине.

Тужилац је успео у ревизијском поступку и припада му право на накнаду трошкова ревизијског поступка, сагласно члану 165 Закона о парничном поступку и то за састав ревизије од стране адвоката, према висини прописаној АТ важећој у време подношења ревизије у износу од 33.000,00 динара.

То су разлози због којих је Врховни суд применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. ЗПП, одлучио је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић